

**СИЛАБУС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА
КОНСУЛЬТАТИВНА ПСИХОЛОГІЯ**

Спеціальність: **С4 «Психологія»**

Освітньо-професійна програма: **Клінічна психологія**

Код компонента в освітній програмі: **ОК4**

Рівень вищої освіти: **другий (магістерський)**

Форма здобуття освіти: **очна (денна)**

Рік навчання: **I**

Семестр(и): **I (осінній)**

Тип освітнього компонента: **нормативний**

Навчальний рік: **2025-2026**

Обсяг: **5 кредитів ECTS (150 год.)**

Навчальні заняття: **лекції, практичні заняття, консультації**

Підсумковий контроль: **диф.залік**

Пререквізити: **обсяг знань достатній для вступу на спеціальність.**

Кафедра/підрозділ: **кафедра української мови, психології та педагогіки**, пр. Науки, 4, корпус А, 5 поверх

Керівник освітнього компонента: **Соколова Ірина Михайлівна**,
email: im.sokolova@knmu.edu.ua

ОПИС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

«Консультативна психологія» є базовою прикладною дисципліною, що охоплює теоретичні засади та практичні техніки надання психологічної допомоги у формі індивідуального чи групового консультування. Особлива увага приділяється навичкам встановлення терапевтичного альянсу, аналізу запиту клієнта, вибору відповідної стратегії консультування відповідно до теоретичних підходів (когнітивно-поведінковий, гуманістичний, психодинамічний, екзистенційний тощо).

Розглядаються особливості консультування у кризових ситуаціях, робота з різними категоріями клієнтів, роль самоусвідомлення психолога та межі його професійної відповідальності. Окремий акцент зроблено на етичні принципи взаємодії, питання конфіденційності, інформованої згоди та психологічної безпеки клієнта.

МЕТА КУРСУ: сформувати у студентів системне уявлення про теоретичні засади, етичні принципи та практичні підходи психологічного консультування; розвинути навички встановлення консультативного контакту, виявлення психологічних проблем та побудови ефективної взаємодії з клієнтом у межах різних парадигм.

РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ:

- Встановлювати контакт і створювати довірливі стосунки з клієнтом.
- Формулювати запит клієнта та визначати мету консультування.
- Обирати та застосовувати адекватні техніки відповідно до запиту.
- Проводити первинне інтерв'ю та психологічне обстеження.
- Працювати з опором, проєкцією, трансфером (у межах підготовленості).
- Складати консультативний висновок і рекомендації.
- Дотримуватись принципів етичної практики.

ЗМІСТ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА**Перелік тем лекцій (30 год.):**

1. Вступ до психологічного консультування
2. Початок консультативної роботи
3. Консультативна бесіда
4. Техніки та прийоми психологічного консультування
5. Консультування тривожних клієнтів
6. Консультування клієнтів зі страхами та фобіями
7. Консультування агресивних клієнтів
8. Консультування при переживанні горя
9. Консультування при залежностях (алкоголізм)

10. Консультування депресивних клієнтів і клієнтів із суїцидальними намірами. Сімейне консультування

Перелік тем практичної роботи (50 год):

1. Вступ до психологічного консультування
2. Початок консультативної роботи
3. Консультативна бесіда
4. Техніки та прийоми психологічного консультування
5. Консультування тривожних клієнтів
6. Консультування клієнтів зі страхами та фобіями
7. Консультування агресивних клієнтів
8. Консультування при переживанні горя
9. Консультування при залежностях (алкоголізм)
10. Консультування депресивних клієнтів і клієнтів із суїцидальними намірами. Сімейне консультування

Перелік тем самостійної роботи студента (70 год.):

1. Вступ до психологічного консультування
2. Початок консультативної роботи
3. Консультативна бесіда
4. Техніки та прийоми психологічного консультування
5. Консультування тривожних клієнтів
6. Консультування клієнтів зі страхами та фобіями
7. Консультування агресивних клієнтів
8. Консультування при переживанні горя
9. Консультування при залежностях (алкоголізм)
10. Консультування депресивних клієнтів і клієнтів із суїцидальними намірами. Сімейне консультування

СРС спрямована на поглиблення та закріплення теоретичних знань, отриманих під час аудиторного навчання та сприяють формуванню професійних компетентностей. Результати СРС підлягають контролю та включені до підсумкового контролю знань.

Консультації: онлайн, за попередньою реєстрацією на сторінці курсу в Системі дистанційного навчання курсу.

Методи навчання: лекції, інтерактивні дискусії, робота в малих групах, аналіз і розв'язання комунікативних ситуацій, метод кейсів, рольові ігри, моделювання професійних діалогів, тренінгові вправи з розвитку комунікативних навичок, метод самопрезентації, мозковий штурм.

ОЦІНЮВАННЯ

Поточна навчальна діяльність (ПНД). Оцінювання успішності здобувачів освіти здійснюється відповідно до Інструкції з оцінювання навчальної діяльності здобувачів вищої освіти в ХНМУ (<https://knmu.edu.ua/documents/normatyvni-dokumenty-navchalnogo-proczesu/>). Оцінка за практичне чи підсумкове заняття становить від 2 до 5 балів. Подання завдань за запізненням з неповажних причин тягне за собою зниження оцінки відповідно до відсотка запізнення в часі від часу виконання завдання. Завдання перевіряються до 24 год. Оцінки виставляються у електронний журнал. Незадовільні оцінки відпрацьовуються відповідно до Положення про порядок відпрацювання студентами ХНМУ навчальних занять (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_vidprac_zaniat.pdf).

В кінці семестру середня оцінка за семестр конвертується у багатобальну оцінку (70 – 120 балів) відповідно до таблиці 1 Інструкції з оцінювання (див. вище). Середнє арифметичне ПНД становить **загальну навчальну діяльність (ЗНД).**

Індивідуальні завдання (ІЗ) оцінюються до 10 балів.

Підсумковий контроль. Умовою допуску до заліку є набрання 70 балів ЗНД. Оцінка за д.залік становить від 50 до 80 балів.

Оцінка з дисципліни (ОД). $ОД = ЗНД + ІЗ + 3$.

Оскарження результатів підсумкового контролю проводиться у встановленому в ХНМУ порядку (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_apel_kontrol.pdf).

ПОЛІТИКИ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Рекомендації щодо роботи на курсі: брати активну участь у всіх формах роботи на заняттях, присвячувати 1-2 год. щодня виконанню самостійної роботи та підготовці до занять, ставити запитання під час занять, відвідувати консультації, вчасно здавати завдання та виконувати усі форми контролю.

Відвідування занять. Відвідування лекцій є обов'язковим. Формою одягу під час офлайн-занять є білий медичний халат. При запізненні більше ніж на 5 хвилин ви можете бути не допущені до заняття. Пропущені заняття відпрацьовуються відповідно до Положення про порядок відпрацювання студентами ХНМУ навчальних занять (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_vidprac_zaniat.pdf).

Академічна доброчесність. ХНМУ стоїть на позиціях нульової толерантності до проявів академічної недоброчесності. Будь-які порушення принципів академічної доброчесності тягнуть за собою відповідальність у встановленому в ХНМУ порядку (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_ad-1.pdf).

Використання електронних гаджетів та інструментів штучного інтелекту допускається лише з дозволу викладача.

Політика щодо осіб з особливими освітніми потребами. Здобувачі з особливими освітніми потребами мають зв'язатися з викладачем задля розробки індивідуальної освітньої траєкторії.

Час відповіді викладача: 24 години.

Технічні вимоги до роботи на курсі:

- доступ до комп'ютера, ноутбука, планшета чи смартфона
- корпоративний обліковий запис Google з власним фото
- навички роботи з Google Workspace (Google Meet, Docs, Sheets, Slides, Forms) та Moodle

Технічна підтримка: АСУ (ev.shevtsov@knmu.edu.ua), Google (tehotdelknmu@gmail.com), Moodle (al.korol@knmu.edu.ua)

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА

1. Булах І. С., Бушай І. М., Кузьменко В. У., Помиткін Е. О., Алексєєва Ю. А. *Консультативна психологія : підручник* / І. С. Булах та ін. Вінниця : Нілан, 2020. 304 с.
2. Горностай П. П. *Консультативна психологія: теорія і практика проблемного підходу* / П. П. Горностай. 2-ге вид., перероб. і доп. Київ : Ніка-Центр, 2025. 416 с.
3. Магдисюк Л. І., Федоренко Р. П. *Основи психологічного консультування : навч. посіб.* / Л. І. Магдисюк, Р. П. Федоренко. Луцьк : Вежа-Друк, 2022. 360 с.
4. Pope K. S., Vasquez M. J., Chavez-Dueñas N. Y., Hector Y. *Ethics in Psychotherapy and Counseling: A Practical Guide* / K. S. Pope, M. J. Vasquez, N. Y. Chavez-Dueñas, H. Y. Hector. 6th ed. Hoboken, NJ : Wiley, 2023. 512 p.
5. Sparkman R. R., Borders L. D. та ін. *Ethics and Decision Making in Counseling and Psychotherapy* / R. R. Sparkman, L. D. Borders, et al. - 5th ed. New York : Springer, 2022. 336 p.
6. Knapp S. J., Tillman V. D. та ін. *Practical Ethics for Psychologists: A Positive Approach* / S. J. Knapp, V. D. Tillman, et al. 4th ed. Washington : APA, 2021. 340 p.
7. *Консультативна психологія і психотерапія : збірник наукових праць* / за ред. С. Д. Максименка. Київ : Інститут психології ім. Г. С. Костюка НАПН України, 2020. 210 с.

8. Консультативна психологія. Теорія та практика : монографія. Київ : Ніка-Центр, 2023. 384 с.

Зав. кафедри української мови,
психології та педагогіки

Людмила ФОМІНА